

Uw woord
is een lamp voor mijn voet
en een licht op mijn pad
(Ps. 119:105)

Psalm 16

1a Een gouden kleinood van David.

Psalm 16 is een kleine maar blijde psalm, een gouden kleinood van David.

Of, een gouden Psalm: Hebr. Michtam en dat betekent dat het van het beste en fijnste goud gemaakt is.

Deze – door de Geest van God geïnspireerde psalm - is ruim 3000 jaar geleden door David gemaakt en wij kunnen ons nu nog over dit stukje "zuiver goud" verblijden.

1b Bewaar mij, o God, want ik heb tot U de toevlucht genomen.

Het is een blijde psalm en David is welgemoed maar toch weet David, dat hij altijd bewaring nodig heeft voor gevaren in zowel voor- als tegenspoed en hij bidt daarom:

Bewaar mij, o God, want ik heb tot U de toevlucht genomen. Ik schuil bij U Heer, U bent mijn toevlucht, en bewaar mij, o God, in welke gemoedstoestand mijn ziel ook is.

2 Mijn ziel, u hebt tegen de HEERE gezegd: U bent de Heere; mijn goedheid is niet voor U.

Of, zoals Psalm 73:25 zegt: Wie heb ik behalve U in de hemel? Naast U vind ik nergens vreugde in op de aarde.

Vers 2 eindigt met de woorden: *Mijn goedheid is niet voor U.*

Maar voor wie dan wel? En daar geeft vers 3 antwoord op. David wil goedheid aan de heiligen bewijzen, in wie hij al zijn vreugde vindt.

3 Maar voor de heiligen die op de aarde zijn, en de machtigen, in wie ik al mijn vreugde vind.

Wij kunnen geen geld en goed aan de Heere geven, of aan de heilige engelen, die in de hemel zijn. Maar dat kunnen wij wel aan de heiligen, die op de aarde zijn. En David vindt al zijn vreugde in de gemeenschap der heiligen, en hij wil hen goedheid bewijzen.

4a Groot wordt het leed van hen die andere goden geschenken geven; ik echter giet geen plengoffers van bloed voor ze uit en neem de namen ervan niet op mijn lippen.

De heidenvolken rondom Israël schonken hun goden geschenken en brachten offervlees waarin het bloed nog aanwezig was aan hun goden ten offer. David wilde zelfs de namen van die goden niet op zijn lippen nemen.

Het gaat hier niet om de namen van deze mensen maar het gaat om de namen van hun afgoden. Er staat in Ex. 23:13b

U mag niet aan de naam van andere goden denken, die mag niet uit uw mond gehoord worden!

Wij zullen de brede weg niet onderzoeken en ons niet verdiepen in allerlei zonden die er in deze wereld zijn.

In Jesaja 65:13/14 lezen we, hoe goed de knechten van de Heer het hebben en hoe smartelijk arm diegenen zijn, die dingen buiten God liefhebben. Daar staat:

13a Daarom, zo zegt de Heere Heere: Zie, Mijn dienaren zullen eten (namelijk van het Brood des levens), maar u zult honger lijden.

13b Zie, Mijn dienaren zullen drinken (namelijk van het water des levens), maar u zult dorst hebben.

13c Zie, Mijn dienaren zullen verblijd zijn, maar u zult beschaamd worden.

14 Zie, Mijn dienaren zullen juichen, vanwege een hart vol vreugde, maar u zult schreeuwen vanwege een hart vol leed, en vanwege een gebroken geest zult u weeklagen.

Wat een verschil: wij mogen de ware spijs eten en van het levende water drinken, dat echt gelukkig maakt, maar zij drinken van water dat de dorst niet kan lessen.

5a De HEERE is mijn enig deel en mijn beker.

5b U onderhoudt wat het lot mij toeweest.

De beker symboliseert het lot van het leven. Vroeger was het zo bij de maaltijd in Israël, dat de vader aan de aanzittenden de beker toedeelde.

De Heere beschikt de dingen in ons leven. De Heere is mijn beker! En wij mogen uit die beker drinken en wij worden daardoor verkwikt.

Er worden hier drie dingen door David beleden:

1. Hijzelf is mijn deel, mijn erfdeel d.w.z. Hij is mijn rijke erfenis.
2. *Hij is ook mijn beker:* door uit Zijn beker te drinken, worden wij gelukkig en verkwikt.
3. *U onderhoudt wat het lot mij toeweest:* Hij bepaald het lot, wat mij en u toevalt.

Laten wij ook net als David zeggen:

- 1) O Heere, U bent mijn erfdeel.
- 2) O Heere, U bent mijn beker .
- 3) O Heere, U Zelf bepaald mijn lot.

6 De meetsnoeren zijn voor mij in lieflijke plaatsen gevallen, ja, een prachtig erfelijk bezit heb ik gekregen.

Men deelde het grondbezit als erfdeel vroeger met een meetsnoer uit. Wat de Heere beschikte in zijn leven – zowel vreugde als ook lijden – aanvaarde David als Zijn lieflijke zorg.

Er wordt ons in dit leven ook een zeker lijden opgelegd, zoals staat in 1 Petrus 5:9 *Bied weerstand aan hem, (de duivel) vast in het geloof, in de wetenschap dat hetzelfde lijden ook aan al uw broeders in de wereld opgelegd wordt.*

Er wordt ons dus allen in het leven een mate van lijden toegemeten; maar de Heere weet wat wij aan kunnen. Het wordt nooit boven vermogen en Hij zal niet toelaten dat wij verzocht worden boven wat wij aan kunnen, maar Hij zal met de verzoeking

ook de uitkomst geven om die te kunnen doorstaan. (1 Cor. 10:13).

De Willibrord vertaling zegt van Psalm 16:6 *De meetsnoeren zijn mij gevallen in oorden van lieflijkheid; hoe bekoort mij mijn erfdeel.*

Dankbaar zijn voor alles – zowel vreugde als ook lijden – wat de Heere ons toemeet, want Hij heeft onze vorming naar het beeld van Jezus voor ogen. Daarom staat er ook in 1 Thes. 5:18

Dankt God in alles. Want dit is de wil van God in Christus Jezus voor u.

Psalm 16:7 *Ik loof de HEERE, Die mij raad heeft gegeven; zelfs 's nachts onderwijzen mij mijn nieren.*

David zegt hier, dat zijn "nieren" hem onderwijzen. Het woord dat in de grondtekst hiervoor gebruikt wordt, betekent echter ook "geweten".

David zegt dat hij zelfs door zijn geweten onderwezen wordt. Het is belangrijk om een goed geweten te hebben. Het is een innerlijke stem in ons over goed en kwaad.

Johannes schrijft in 1 Joh. 3:21 *Geliefden! Als ons hart ons niet veroordeelt, hebben wij vrijmoedigheid om tot God te gaan; en wat wij ook maar bidden, ontvangen wij van Hem, omdat wij Zijn geboden in acht nemen en doen wat Hem welgevallig is.*

...als ons hart ons niet veroordeelt. Dat is ons geweten. En het geweten van de één verschilt met het geweten van de ander. We lezen b.v. in Romeinen 14

5 De een acht de ene dag boven de andere dag, maar de ander acht al de dagen gelijk. Laat ieder in zijn eigen geest ten volle overtuigd zijn.

6 Wie de dag in ere houdt, houdt hem in ere voor de Heere, en wie de dag niet in ere houdt, houdt hem niet in ere voor de Heere. Wie eet, eet voor de Heere, want hij dankt God. En wie niet eet, eet niet voor de Heere, en ook hij dankt God.

Kun je ergens voor danken, dan heb je daarin een goed geweten. Sommigen maken van de zondag een soort van Joodse sabbat. Ik ken mensen die zondags geen bezoek ontvangen en die zondags bij voorkeur niet telefoneren of auto rijden.

Zij doen het voor de Heere en danken God. Anderen zeggen: de zondag is geen sabbat maar wel de dag des Heren. Zij ontvangen wel bezoek en rijden wel in de auto en ook zij danken God.

We lezen verder in Romeinen 14:21/23

21 Het is goed geen vlees te eten, geen wijn te drinken en niets te doen waaraan uw broeder aanstoot neemt, waarover hij struikelt of waarin hij zwak is.

Sommigen drinken een glas wijn met een goed geweten; anderen niet. Die hebben misschien ellende met drank meegemaakt in hun leven. Als we dat weten, is het goed daar rekening mee te houden als zulke personen in onze nabijheid zijn. Dan gaat het er om, onze broeder of zuster geen aanstoot te geven.

En dan staat er verder een interessant en leerzaam woord: *22 Hebt u geloof? Heb dat bij uzelf voor God. Zalig die zichzelf niet oordeelt in wat hem goeddukt.*

Het gaat er om een goed geweten te hebben bij jezelf en voor Gods aangezicht. Het betekent: hou vast aan het persoonlijke geloof wat je voor het één of ander hebt en leg dat niet anderen op; leef voor Gods aangezicht.

Zalig die zichzelf niet oordeelt in wat hem goeddunkt. Dan ben je zalig, gelukkig. Je bent zalig, je maakt je geen verwijten, bij hetgeen je als goed dunkt.

23 Wie echter twijfelt als hij eet, is veroordeeld, omdat hij het niet uit geloof doet. En alles wat niet uit geloof is, is zonde.

We gaan terug naar Psalm 16:7
Ik loof de HEERE, Die mij raad heeft gegeven.

De Heere geeft goede raad, ja soms voortreffelijke raad, als we Hem om raad vragen. Jesaja profeteerde over Jezus dat men Zijn Naam noemt: Raadsman.

Deze psalm is ook daarom een gouden kleinnood, omdat David daarin geprofeteerd heeft over Jezus, in de verzen 8 t/m 11.

8 Ik stel mij de HEERE voortdurend voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand is, wankel ik niet.

9 Daarom is mijn hart verblijd en mijn eer verheugt zich, ook zal mijn lichaam veilig wonen.

10 Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten, U laat niet toe dat Uw Heilige ontbinding ziet.

11 U maakt mij het pad ten leven bekend; overvloed van blijdschap is bij Uw aangezicht, lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, voor altijd.

Ergens in vers 11 ziet u waarschijnlijk in uw bijbel een verwijzing staan naar Handelingen 2 waar de toespraak van de zojuist met de Geest vervulde Petrus staat vermeld.

Handelingen 2:24 God heeft Hem (Jezus) echter doen opstaan door de weeën van de dood te ontbinden, omdat het niet mogelijk was, dat Hij daardoor vastgehouden zou worden.

25 Want David zegt over Hem (en dan wordt het gedeelte uit Psalm 16 genoemd):

Ik zag de Heere altijd voor mij, want Hij is aan mijn rechterhand, opdat ik niet zou wankelen.

26 Daarom is mijn hart verblijd en mijn tong verheugt zich; ja, ook zal mijn vlees rusten in hoop.

27 Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten en Uw Heilige niet overgeven om ontbinding te zien.

28 U hebt mij de wegen ten leven bekend-gemaakt. U zult mij vervullen met vreugde door Uw aangezicht.

We sluiten af met Psalm 16:11 en die mooie woorden gelden ook voor ons:

11 U maakt mij het pad ten leven bekend; overvloed van blijdschap is bij Uw aangezicht, lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, voor altijd.